

Smestad, 12.01.2023

Notat vedrørende budsjett og økonomisituasjon 2023

Bakgrunn:

Driftsstyret skal vedta budsjett for 2023. Dette notatet gir en oversikt over prioriteringer i budsjettforslaget, mens budsjettet i tall følger separat. Budsjettet skal sees i sammenheng med strategisk plan og målene som er satt i denne.

Status ved utgangen av 2022 (regnskap):

Smestad skole (uten SMAKS) har en anstrengt økonomi, med et bekymringsfullt høyt merforbruk. I 2022 gikk økonomisk status fra vondt til verre. Regnskapet viser at skolen trolig vil ha et merforbruk på omtrent **8 100 000** pr 01.01.2023. Dette vil i så fall bety at merforbruket har økt med rundt **3 100 000** bare i 2022. Dette er **2 000 000** mer enn forventet pr oktober 2022. Skolen klarte ikke forutse at merforbruket ville bli så stort.

Smestad skole ved rektor og administrasjonsleder har hatt møte med Utdanningsetatens økonomiseksjon og grunnskoledirektør i forbindelse med budsjettprosessen og skolens økonomi. Både strakstiltak og langsiktige tiltak er nødvendige.

Skolen bruker for mye på lønnsutgifter. Dette ble også informert om i sak 39/22 om økonomisk status i driftsstyret november 2022. Her følger en justert oversikt over enkelte av årsaksfaktorene for dette:

- Smestad skole hadde en elevnedgang på 17 elever høsten 2022, noe som først ble oppgitt som et tap på **345 000**, men i desember justert til **476 000**.
- Smestad skole økte ressursbruk til elever med særlige behov, slik at vi ikke fikk til reduksjonen i antall skoleassistenter som var budsjettert. Samlet tilsvarer dette rundt **500 000**.
- Skolens administrasjon har vært fulltallig denne høsten for første gang på flere år. Paradoksalt nok er dette med på å undergrave regnskap og vanskeliggjøre budsjettarbeidet.
- Sist, men ikke minst, har Smestad skole over de siste årene ikke klart å nedjustere antall ansatte, først og fremst i tråd med elevnedgang. Det er

vanskelig å si konkret hva dette utgjør, men dette er hovedgrunnen til at merforbruket har fortsatt over år.

Regnskapet for ordinær skoledrift fra 2022 viser som en følge av dette at skolen i hovedsak har brukt ressurser som forutsatt i budsjett, men at budsjettet har vært basert på flere uriktige prognoser.

Smestad aktivitetsskole (SMAKS) gikk høsten 2022 over fra privat til kommunal drift. Dette innebar lite for ordinær drift av SMAKS, selv om SMAKS aldri fikk noe reelt budsjett for 2022. Status er likevel god ved inngangen til 2023, og SMAKS har en sunn økonomi.

Budsjett 2023:

I store tall fremstår budsjettet for 2023 på følgende måte: Skolen er tildelt en rammebevilgning på **53 479 000** på driftsbudsjett - undervisning (funksjon 202), **9 874 000** på SMAKS (funksjon 215), og **21 822 000** på driftsbudsjett - bygg (funksjon 222), samt egen tildeling på **1 215 000** til skyss (som også føres på funksjon 222). Budsjettene 202 og 222 sees i sammenheng, mens budsjett 215 behandles separat (grunnet innslaget av foreldrebetaling).

Utdanningsadministrasjonen har gitt grønt lys for å utsette nedbetaling og behandling av samlet merforbruk med ett år, slik at Smestad skole får et reelt budsjett også i 2023. Dette forutsetter at skolen gjennomfører vesentlige kutt i ressursbruk, slik at skolens økonomi kan bli sunn og gå i balanse slik at man vil være i stand til å takle behandling av tidligere års merforbruk. Dette fikk rektor ikke til i 2022. Driftsstyret får altså et budsjett til behandling basert på en ressurstildeling uten trekk for underskudd eller nedbetaling.

Budsjett skole, funksjon 202:

- Budsjettrammen for undervisningsdrift er på **53 479 000**. I tillegg til denne rammen kommer **1 300 000**, som Utdanningsetaten skulle trekke iht nedbetalingsplan, men som altså ikke vil starte opp dette budsjettåret, jf over. Til sammen vil budsjettrammen dermed være **54 779 000**. Budsjettrammen fordeles på følgende måte:
 - Hoveddelen av budsjettrammen brukes til ordinær skole. I tillegg gis en spesifisert tildeling til drift av skolens spesialavdeling (Monolitten) og til tre mottaksklasser (to ordinære, Velkomstklasse A og B, samt en midlertidig, Velkomst C).
 - Skolen har hatt en relativt kraftig elevnedgang de siste par årene. Dette rammet skolen også i 2022, med en nedgang på 17 elever, som ikke var forventet. Det er meldt inn totalt 96 elever til innskrivning, og antallet

avgangselever til ungdomsskole til høsten er 101. Vi må dermed anta at nedgangen fortsetter, og må budsjettere med 10 elever færre på høstsemesteret. Dette utgjør **230 000**, som vil bli trukket fra UDA sentralt pr 1. oktober 2023. Nøyaktig tall er selvsagt usikkert.

- **LØNN**

- Lønn – administrasjon: Ledelse og administrasjon er fulltallig, og i tråd med antallet som ble etablert av tidligere ledelse ved skolen. Fra 01.08.2022 består skoleledelsen av rektor, assisterende rektor, samt to avdelingsledere/undervisningsinspektører (ytterligere en avdelingsleder tilhører SMAKS). Øvrig pedagogisk administrasjon består av spesialpedagogisk koordinator, sosiallærer, samt miljøterapeut. En fulltallig administrasjon, både på ledersiden og på sosiallærersiden, bidrar til å sikre både faglige og læringsmiljømessige mål. Den merkantile staben på skolen er på to hele stillinger, samt en kvart stilling til vikarinnkalling. (Ytterligere en kontorstilling tilhører SMAKS og budsjetteres der). Vaktmester finansieres via en delt løsning mellom Utdanningsetaten og Oslobygg, og våre to helsesykepleiere er ansatt og finansieres av bydelen. Dagens administrative løsning gir en viktig støtte for ansatte, og er med på å styrke skolens mulighet for å oppfylle stadig økende krav fra myndigheter, skoleeier og foresatte. Den økonomiske situasjonen krever imidlertid at pedagogisk administrativt personale må bidra også på undervisningssiden.
- Lønn – pedagoger ordinær skole: Lønn til pedagoger i ordinær skole er budsjettets største post, og utgiftsposten styres for ordinær skoles del også av lærernormen. Kontrakter følger i stor grad skoleåret, og det er derfor alltid vanskelig å redusere kostnader på lønnsutgifter i vårsemesteret. Det planlegges likevel en reduksjon i faktiske lærerutgifter, da permisjoner og oppsigelser i vårsemesteret vil besettes via interne omrokkeringer, og ikke vikarsatt utenfra. Dette er gjort som strakstiltak av økonomiske hensyn, men har også en kvalitetsmessig side, da det ofte er vanskelig å erstatte kortere vikariater med gode, eksterne krefter. Høsten 2022 planlegges en reduksjon i antall lærerstillinger på ordinær skole fra **47,5** til **44 lærerstillinger** (omregnet til 100%-stillinger). Dette er en reduksjon som på enkelte områder vil påvirke undervisningstilbudet. Reduksjon gjennomføres ved naturlig avgang, videreutdanning (se nedenfor), eller i verste fall nedbemanning gjennom overtallighet. Det er fortsatt et uttalt mål å sikre at det siste alternativet unngås, og det er ikke lagt opp til det slik budsjettet ser ut pr i dag. Ressursene til lærerstillinger i ordinær undervisning gis for å sikre et godt læringstilbud for alle elever, oppfylle mål om gode resultater og et positivt læringsmiljø, og samtidig oppfylle lærernormen. Det siste punktet (lærernormen) vil imidlertid være utfordrende å oppnå med dette budsjettet.
- Lønn – pedagoger mottaksklasser: Rammeoverføringen fra Utdanningsetaten spesifiserer et beløp på **3 090 000** til drift av to ordinære mottaksklasser på Smestad skole (Velkomst A og Velkomst B). Dessuten er skolen gitt en ekstraressurs på **1 200 000** til videreføring av midlertidig mottaksklasse (Velkomst C). Ressursen er inkludert i budsjetttrammen for funksjon 202, og

dekker utgifter både til lønn og læremidler for denne avdelingen. Året 2022 ble det brukt noe i overkant med ressurser til mottaksgruppene, i hovedsak for å sikre best mulig mottak av elever i en utfordrende europeisk humanitærsituasjon. Det vil være mindre ressurser pr mottaksklasse i 2023. Rammen gir likevel en god ramme for å sikre god opplærings situasjon for elever som kommer til landet uten kunnskap om norsk språk.

- Lønn – spesialavdeling: Rammeoverføringen fra Utdanningsetaten spesifiserer et beløp på **4 038 000** for drift av spesialavdelingen Monolitten. Ressursen er inkludert i budsjettrammen for funksjon 202, og dekker utgifter både til lønn og læremidler for denne avdelingen. Monolitten er en liten spesialavdeling, og dermed sårbar i forhold til bemanning, og ressursen er nødvendig for å sikre kvalitet på opplæring for denne elevgruppen. Budsjettet gir plass til tre pedagoger og fire assistenter, det samme som i dag. Målet er at vi ikke bruker mer ressurser på spesialavdelingen enn budsjettet.
- Lønn – assistenter ordinær skole: Skolen budsjetterer med å kutte i nåværende antall skoleassistentstillinger på ordinær skole. Dette ble også forsøkt gjort i 2022, men omstendigheter knyttet til elever med særlige behov gjorde at dette ikke fikk den effekt vi ønsket økonomisk. Ytterligere kutt må foretas i 2023, og elevforhold kan i 2023 ikke komme i veien for kuttene. Skoleassistenter som slutter våren 2023 vil ikke bli erstattet, men ressurser kan omfordeles. Vårsemesteret 2023 blir det derfor kuttet ressurser omtrent tilsvarende en hel stilling. Skolen budsjetterer med lønn til assistenter tilsvarende **6 årsverk** på vårsemesteret, med en reduksjon til **4 årsverk** for høstsemesteret. Dette tilsvarer fire skoleassistentstillinger mindre til høsten i ordinær skole. Reduksjonen gjøres ved naturlig avgang. Målet med assistentressurs er å støtte lærerne i læringsarbeidet for å gi økt læring, samt støtte særlig utsatte elever i forhold til læringsmiljøarbeid.
- Lønn – korttidsvikarer: Smestad skole er opptatt av å jobbe for å redusere det generelle sykefraværet, primært av personalmessige og pedagogiske årsaker, og arbeidsmiljø og nærværarbeid er et høyt prioritert område. Under coronapandemien og i etterdønningene av denne har behovet for og utgiftene til korttidsvikarer vært noe høyt på flere avdelinger. Det budsjetteres med **900 000** til vikarbruk ved korttidsfravær for pedagoger for 2023, samt en mindre pott til vikarbruk for assistenter. Dette er en ressursbruk som er realistisk, men som forutsetter at det jobbes aktivt med nærværarbeid.
- Lønn – pedagogiske satsninger: Rektor ønsker følgende prioriterte poster for neste år, som både må sees i sammenheng med strategisk plan, samt den totale pedagogiske driftsressurs:
 - Lærertetthet 1-4: Lærernormen tilsier at det er 1 lærer pr 15 elever på trinn 1-4, og 1:20 på trinn 5-7. Det vil **bli utfordrende for skolen å oppfylle lærernormen** i gjeldende budsjett, selv om det selvsagt er målet. Målet med innsatsen er å følge opp læring innen grunnleggende ferdigheter, samt godt læringsmiljø.
 - Fagfordypning: I 2025 skjerpes krav til fagfordypning for lærere. I barneskolen gjelder dette primært for basisfagene norsk, matematikk, engelsk, samt naturfag. Rektor vil oppfordre til **videreutdanning for**

minst fire pedagogisk ansatte innen disse fagfeltene, med norskfaget som første prioritet. Dette gir et faglig løft både for den enkelte og personalet som helhet. Det gir dessuten de studerende et nedslag i stilling betalt av Utdanningsdirektoratet/Utdanningsadministrasjonen, og bidrar dermed også til å beholde ansatte og samtidig få budsjettet i havn.

- Mestringsteam: Fra januar 2023 utgjør spesialpedagogisk koordinator, sosiallærer og miljøterapeut skolens **mestringsteam**, som er en viktig del av det strategiske arbeidet inn mot elevene, både faglig og sosialt. (Jf over om den økonomiske utfordringen knyttet til en fulltallig administrasjon)
 - IKT: Skolen skal fortsatt ha en effektiv og stabil IKT-drift. Høsten 2022 ble ressurs til drift av IKT satt ut til driftsfirma Experis, med en ressurs tilsvarende 20% eller en dag i uka. I tillegg ble det gitt en 40 % lærerressurs til IKT-arbeid, primært rettet mot pedagogisk oppfølging og IKT-drift. Det var et mål for fjoråret å hente inn en egen ansatt til IKT-drift, men dette fant skolen ikke midler til. Fra høsten 2023 må skolen foreta ytterligere kutt i IKT-drift, enten ved å avslutte kontrakten med Experis eller redusere pedagogisk oppfølging. Dette er egentlig lite ønskelig, og vil kunne gå utover driftstilbudet og driftsstabiliteten ved skolen på IKT-området.
 - Bibliotek: Skolen har en avtale med Deichmann om bemanning av biblioteket i full åpningstid 50% av uka (10.00-16.00). Dette krever bemanning, og Smestad bruker en blanding av pedagoger og skoleassistent til dette. Skolen utvidet noe pedagogisk tid på biblioteket høsten 2022, for å styrke arbeidet rundt lesing som ferdighet. Dette må reduseres noe igjen i 2023, men vil uansett ikke utgjøre en stor forskjell i forhold til den avtalte grunnbemanningen.
 - Det er ikke lagt opp til spesifikke økonomiske ressurser i form av lønn til andre strategiske områder for skolen (som klima/miljø, SMAKS-skole, læringsmiljø, fagfornyelsen eller annet pedagogisk utviklingsarbeid).
- **LÆREMIDLER OG ANNET**
 - Læremidler IKT – utstyr/infrastruktur: Det legges opp til en tilnærmet 0-investering i IKT-utstyr. Målsetningen om 1:1 for alle elever er nå en pedagogisk selvfølge på Smestad (som det også er i Oslo kommune), men utskiftninger, vedlikehold og endringer krever ressurser. Dette ble prioritert høyt i 2022, og vårt estimat er at vi ikke trenger å fornye noen modeller i 2023. Noen mindre anskaffelser vil gjøres, med en budsjettpost på **130 000**. Dette dekker hardware, lokal infrastruktur og annet digitalt utstyr.
 - Læremidler IKT – digital software: IKT-utstyr krever digitale læremiddelprogrammer. Vi budsjetterer med **300 000**, både som enkeltkjøp av applikasjoner og som antallsbaserte lisenser. Dette **er tilsvarende** hva som faktisk ble brukt i 2022. Dette er en viktig ressursinnsats for å nå strategiske mål om faglig læring og gode IKT-ferdigheter.
 - Læremidler – skolebøker: Det vil også i 2022 bli gjort innkjøp av fysiske lærebøker til elever, men det er vanskelig å se at skolen kan prioritere innkjøp av

andre skolebøker enn dagens praksis for matematikk 1-4. Vi setter av **200 000** til innkjøp av ordinære, fysiske lærebøker og tilhørende læremidler.

- Øvrige læremidler: En skole trenger læremidler, materialer og utstyr til flere fagfelt. Vi budsjetterer med midler til å opprettholde driften av disse fagfeltene /avdelingene, og budsjetterer med **320 000** her. Dette inkluderer kostnadskrevene fagsamlinger som K&H og M&H.
- Inventar: Noe blir alltid ødelagt eller må erstattes, og det settes av **60 000** til inventar og andre innkjøp.
- Velferdstiltak ansatte: Selv med en svært utfordrende budsjettsituasjon er det nødvendig å sette av midler til velferdstiltak for ansatte. Dette gjelder servering, gaver, opplegg knyttet til høytider og merkedager osv. Det settes av **100 000** i budsjettet til dette.
- Opplæringstiltak: Det settes ikke av midler til øvrige opplæringstiltak for ansatte, som kurs, foredrag, seminar eller liknende. Det budsjetteres midler til etterutdanningstiltak, som skolen i all hovedsak får refundert fra stat og/eller kommune (se over).

Budsjett skole, funksjon 222:

- Driftsbudsjettet består stort sett av faste, forutbestemte utgifter til UBF, samt utgifter til vaktmester, tilsynsvakt, skyss og renholdsbyrå. Budsjettet er tilnærmet identisk både i rammetildeling og i budsjettering som i 2022.
- IKT-drift: Selve infrastrukturen driftes, vedlikeholdes og finansieres av Oslobygg og/eller Utdanningsetaten. Målet er fortsatt det samme, nemlig å nå strategiske mål innen IKT og digitale ferdigheter.
- Øvrig drift: Skolen har gjennom rammetilskudd ordinære midler til husleie, fdv, drift, renhold mm.
- Skyss: Skolen budsjetterer med en rammeoverføring på **1 168 000** til elevtransport/skyss. Dette er en utgiftspost der skolen uansett ikke betaler mer enn +/- **10 000**.
- Vaktmester: Lønnsmidler til vaktmester er satt inn i funksjon 222. Smestad skole er bevilget midler til en ekstra vaktmesterstilling (fra 2021), begrunnet med driftsutfordringer med gammel bygningsmasse. Undervisningsbygg som skoleeier betaler 20% av en vaktmesters lønn.
- Renhold: Vi budsjetterer med midler til renhold for **2 000 000** dette året. Renholdet ivaretas fortsatt av renholdsfirmaet Maid4you. Skolen setter også av **42 000** i renholdsartikler.
- Vedlikehold: Noe hærverk må påregnes. Skolen setter av **280 000** til dette, omtrent tilsvarende som i 2022.
- Øvrige inntekter: Smestad skole har få inntekter utover rammebevilgning fra Utdanningsetaten. I budsjettet legges det opp til at skolen får inntekter mht utleiekompensasjon fra Utdanningsetaten på **600 000**. Denne inntekten er flyttet over til funksjon 202 (undervisningsdrift), fordi det er her behovet for ressurser er størst.

Budsjett Aktivitetsskolen (SMAKS), funksjon 215:

Budsjettet på SMAKS har en rammetildeling på **9 874 000**. En aktivitetsskole baserer sin drift hovedsakelig på foreldrebetaling, men Oslo kommune kompenserer for deltakelse i SMAKS i kjernetiden for 1.-3. trinn (1.-4. trinn fra høsten 2023). Denne kompensasjonen, samt en tildeling på **3 555 000** til elever med spesielle behov, utgjør hoveddelen av rammetildelingen. Budsjettet på SMAKS er enklere enn skoledriftsbudsjettet, og fordeler seg slik:

- **LØNN**

- Lønn utgjør den klart største budsjettposten på SMAKS, og fordeler seg slik:
 - Lønn – administrasjon og ledelse: SMAKS har en SMAKS-leder (avdelingsleder) og fem baseledere (på Smestad også kalt avdelingsledere, men uten direkte personalansvar) fordelt på avdelingene Mini, Midi, Maxi, Super-Maxi og Monolitten. I tillegg lønnes en kontorkonsulent over SMAKS-budsjettet.
 - Lønn – assistenter: Det legges opp til en bemanning i tråd med bemanningsnorm for aktivitetsskoler i Oslo kommune.

- **AKTIVITETSMIDLER OG ANNET**

- Det budsjetteres ikke for større utgifter eller investeringer på SMAKS i 2023. Budsjettet inneholder noen særlig relevante poster:
 - Matsservering: SMAKS har matsservering hver dag, og foresatte betaler 51,- pr mnd for dette. Dette dekker ikke de reelle kostnadene, og vi setter derfor av **90 000** til formålet.
 - Materialer til diverse aktiviteter på SMAKS er satt til **100 000**. Dette gir god inngang til gode kursaktiviteter på SMAKS.
 - Det settes av **50 000** til velferdstiltak, inkludert midler til seminar (som i 2022).
 - Øvrige utgifter er marginale.

Konklusjon:

Budsjettene for Smestad skole og Smestad aktivitetsskole (funksjon 202, 222 og 215) er – som denne gjennomgangen viser - lagt i balanse, og fortsatt drift legges til grunn. Hovedfokus for 2023 er å sikre sunn drift innenfor gjeldende budsjetttramme, slik at skolen står rustet til å ta fatt på økonomiske utfordringer som venter i årene fremover.

Forslag til vedtak:

Rektors forslag til budsjett for Smestad skole godkjennes.

Smestad skole,

Anton Rygg, rektor